

Obsah

Zhrnutie.....	2
1. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA.....	4
2. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ	5
2.1. Vývoj rozpočtu verejnej správy v roku 2022	6
2.1.1. Daňové príjmy rozpočtu verejnej správy.....	6
2.1.2. Iné ako daňové príjmy verejnej správy (bez samosprávy).....	8
2.1.3. Výdavky štátneho rozpočtu.....	8
2.1.4. Vzťahy s rozpočtom EÚ.....	12
2.1.5. Výdavky poistenia - Sociálna poisťovňa	12
2.1.6. Výdavky na zdravotníctvo.....	13
2.1.7. Výdavky ostatných subjektov verejnej správy	13
2.1.8. Hospodárenie samospráv - bez daní, prostriedkov EÚ a POO, spolufinancovania a DPH k POO.....	15
2.2. Možné odchýlky od očakávaného vývoja.....	16
3. DLH VEREJNEJ SPRÁVY.....	16

Zhrnutie

Ministerstvo financií SR v súlade s princípom transparentnosti a na základe § 30 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejňuje očakávanú skutočnosť bežného rozpočtového roka v porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy na bežný rozpočtový rok na základe údajov k 30. júnu bežného roka dostupných v čase jej spracovania.

Cieľom správy je popísať vývoj verejných financií v priebehu roka ako aj predpokladaný odhad hospodárenia verejných financií za rok 2022, a to identifikovaním najvýznamnejších vplyvov na deficit rozpočtu verejnej správy. Aktuálny odhad hospodárenia rozpočtu verejnej správy je zostavený na základe júnovej makroekonomickej a daňovej prognózy, upraveného štátneho rozpočtu a jeho čerpania k 30. júnu a podkladov za ostatné subjekty rozpočtu verejnej správy predložených ministerstvu financií. Ďalej je v rámci očakávanej skutočnosti zapracované oddĺženie zdravotníckych zariadení (uznesenie vlády SR č. 757/2020) na úrovni 317 mil. eur.

V správe je zapracované očakávané hospodárenie niektorých subjektov verejnej správy, ktoré Štatistický úrad SR eviduje v rámci registra organizácií subjektov verejnej správy, ale tieto ešte neboli súčasťou schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2022. Ide o Valaliky industrial park, s. r. o., Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. a Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve.

Hospodárenie rozpočtu verejnej správy v roku 2022 sa naďalej očakáva na úrovni **-5,2 mld. eur (-4,9 % HDP)**, čo zodpovedá schválenému rozpočtu verejnej správy. Podstatne lepší vývoj príjmov rozpočtu verejnej správy, spôsobený zvýšenou efektivitou výberu ako aj infláciou, je v relevantnej miere kompenzovaný vplyvmi vyhlásených mimoriadnych situácií (vojna na Ukrajine, jesenná vlna pandémie), ako aj nárastom a potrebou financovania dodatočných výdavkov rozpočtu verejnej správy v súvislosti s rastúcou infláciou.

Aktuálny odhad daňových príjmov verejnej správy, podľa metodiky ESA 2010, vychádza z júnovej daňovej prognózy schválenej Výborom pre daňové prognózy a predpokladá zvýšenie daňových príjmov oproti schválenému rozpočtu o 1,7 % HDP. Nárast cenovej hladiny sa premieta najmä do vyšších príjmov z DPH a cez rast miezd aj do vyšších príjmov z daní z práce. Nad rámec vplyvov inflácie, takmer jedna tretina výnosu daní nad rozpočtom súvisí s vyššou úspešnosťou výberu dane, ktorá momentálne atakuje historické maximum. To sa odzrkadľuje aj v historicky najnižšej medzere na výbere DPH.

Nárast inflácie o približne 7 percentuálnych bodov v porovnaní s prognózou z rozpočtu sa rovnako prejavuje aj na výdavkovej strane. Nad rámec schváleného rozpočtu porastú najmä výdavky na zdravotnú starostlivosť (o 0,5 % HDP). Na základe rokovaní kolektívneho vyjednávania bude dôsledky inflácie kompenzovať jednorazová odmena vo výške 500 eur, s celkovým nákladom približne 0,2 % HDP. Odhad hospodárenia predpokladá, že inflačný tlak sa bude do konca roka materializovať na prevádzkových nákladoch až do výšky dodatočných 0,3 % HDP nad úroveň schváleného rozpočtu verejnej správy.

Výdavky sa očakávajú vyššie aj z dôvodu vyšších nákladov pandémie než predpokladala vytvorená rezerva v rozpočte (o 0,4 % HDP) v dôsledku presunu nevyčerpaných výdavkov špecifických pomoci z roku 2021, najmä pre cestovný ruch, oblasť dopravy a pre sociálne

zariadenia. S presunom nevyužitých prostriedkov do aktuálneho roka sa zatiaľ počíta aj v prípade kapitálových výdavkov (o 0,5 % HDP).

Okrem inflácie zasiahne rozpočet aj vojna na Ukrajine. Lex Ukrajina spolu s inými pomocami vlády pre utečencov navýši výdavky o takmer 0,2 % HDP. Dodatočným nákladom pre rozpočet je aj materiálna a humanitárna pomoc vo vojnovom konflikte s vplyvom ďalších takmer 0,1 % HDP. Vyššie výdavky čiastočne rozpočtovo pokrývajú v rozpočte alokované výdavky na ekonomické opatrenia a podporu ekonomiky vo výške približne 0,5 % HDP.

Zadĺženie verejnej správy mierne vzrastie na úroveň 62,0 % HDP, pričom čistý dlh poklesne o vyše 4 p. b. HDP.

Okrem predpokladov, ktoré sú súčasťou základného odhadu deficitu a dlhu, môže dôjsť do konca roka k odlišnému vývoju naplnením časti pozitívnych, resp. negatívnych rizík. Medzi **pozitívne riziká** je možné zaradiť prípadné nižšie čerpanie kapitálových výdavkov, a to napr. v súvislosti s historicky opakovaným časovým posunom realizácie investičných projektov. K zhoršeniu vývoja do konca roka oproti súčasnému odhadu môže prispieť aj vyššia materializácia **negatívnych rizík**, ako napr. potreba financovania opatrení proti pandémie COVID – 19 v závere roka nad objem disponibilných zdrojov štátneho rozpočtu, dodatočná potreba zvyšovania výdavkov na financovanie opatrení súvisiacich s konfliktom na Ukrajine, výdavkov na financovanie zvýšených cien energií, resp. iných dôsledkov inflácie.

1. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA

Slovenská ekonomika sa v roku 2021 zotavila z pandémie len čiastočne a posilnila o 3 %, čo je mierne nižší rast ako očakával rozpočet (3,6 %). K zotaveniu prispel najmä domáci dopyt, poháňaný spotrebou domácností. Jesenná vlna pandémie mala miernejšie negatívne dôsledky na spotrebu domácností, pričom spotreba bola podporená aj vládny výdavkami. Ekonomický rast tlmil slabší zahraničný dopyt, pod ktorý sa podpísali prerušené dodávateľské reťazce a nárast cien komodít. Hoci globálny dopyt sa v pandémie presunul zo služieb k tovarom, po sľubnom začiatku roka začali slovenskému exportu chýbať súčiastky. Priemysel tak v priebehu roka zvolnil a vyrábala čiastočne do zásob.

Tento rok porastie slovenská ekonomika tempom 1,9 %, čo je o vyše 2 percentuálne body pomalší rast ako sa očakávalo pri zostavovaní rozpočtu. Dôvodom je invázia Ruska na Ukrajinu, ktorá sa prejavuje pomalším rastom našich obchodných partnerov, zhoršením stavu globálnej logistiky a ďalším nárastom cien energií či potravín. Vysoká inflácia v tomto a budúcom roku zníži reálne mzdy a obmedzí spotrebu slovenských domácností. Domácnosti budú nútené redukovať svoje úspory, miera úspor v tomto roku dosiahne historické minimum. Mierny rast ekonomiky podporí najmä postcovidové oživenie služieb, pričom rodinný balíček v druhom polroku pomôže zmierniť negatívny vplyv rastúcich cien. Oproti pôvodnej prognóze očakávame v tomto roku, vzhľadom na oneskorené vypisovanie výziev, menší príspevok na rast ekonomiky aj z čerpania prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti.

Trh práce ostáva napriek pomalšiemu rastu v dobrej kondícii a pomáha mu zamestnávanie utečencov z Ukrajiny. Tí obsadzujú kvôli jazykovej bariére predovšetkým nízko kvalifikované pracovné miesta v priemysle, o ktoré domáci pracovníci dlhodobo nejavia záujem. Sektor služieb čaká po dvoch rokoch reštrikčných opatrení oživenie, čo sa premietne aj do rastu zamestnanosti v tomto odvetví. Mzdy síce budú výrazne rásť, no rast nominálnych miezd bude nižší než miera inflácie a reálne mzdy tak poklesnú. Celkovo však odolný trh práce a nárast nominálnych makroekonomických veličín z dôvodu inflácie pôsobí pozitívne na rast daňových a odvodových príjmov rozpočtu.

Riziká prognózy sú vychýlené smerom nadol. Hlavným rizikom je zhoršenie situácie na Ukrajine a s tým spojený negatívny vývoj cien energetických surovín, dodávateľských reťazcov a zahraničného dopytu. V súvislosti s pokračujúcimi problémami v dodávateľských reťazcoch a nedostatkom komodít z dôvodu vojny hrozí tiež dlhšie obdobie silnejšej inflácie. Obnova investičnej činnosti je brzdená dodatočnou neistotou a bude závislá od čerpania európskych zdrojov. Významnou hrozbou sú aj potenciálne výpadky dodávok plynu. Pretrvávajúcim rizikom sú naďalej nové mutácie koronavírusu, ktoré by sa prejavili významnou letnou alebo jesennou vlnou s potrebou zavedenia reštrikčných opatrení.

Vybrané ukazovatele vývoja ekonomiky (rast v % ak nie je uvedené inak)	2021	2022	rozdiel oproti prognóze RVS2022*	
			2021	2022
Hrubý domáci produkt				
HDP, s.c.	3,0	1,9	-0,6	-2,3
HDP, b.c. (mld. €)	97,1	105,1	-0,7	-0,8
Súkromná spotreba, s.c.	1,2	3,2	0,3	0,8
Súkromná spotreba, b.c.	4,5	15,8	0,6	8,9
Vládna spotreba	1,9	-1,3	-3,0	-5,4
Fixné investície	0,6	6,5	0,9	-10,2
Export tovarov a služieb, s.c.	10,2	-0,6	-0,3	-3,7
Import tovarov a služieb, s.c.	11,2	-0,5	0,3	-4,4
Trh práce				
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	-0,7	1,8	0,1	1,2
Mzdy, nominálne	6,9	7,3	1,5	1,8
Mzdy, reálne	3,6	-3,8	0,8	-5,1
Miera nezamestnanosti	6,9	6,2	-0,1	-0,5
Inflácia				
CPI	3,2	11,6	0,7	7,4

* Rozdiely voči prognóze VpMP zo septembra 2021 analyticky upravenú o revíziu údajov ŠÚ SR.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

2. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ

Cieľom správy je popísať vývoj verejných financií v priebehu roka ako aj predpokladaný odhad hospodárenia verejných financií za rok 2022, a to identifikovaním najvýznamnejších vplyvov na schodok rozpočtu verejnej správy¹. Všetky prezentované údaje sú v metodike ESA 2010 na konsolidovanej báze.

Metodika ESA 2010 (Európsky systém národných účtov) zabezpečuje jednotný pohľad na zaznamenanie transakcií rozpočtu verejnej správy, ktorý spočíva najmä v tom, že aktualizuje príjmy a výdavky podľa času vzniku, nie podľa času realizácie uvedenej transakcie. Na úpravu hotovostných príjmov a výdavkov slúžia tzv. modifikujúce faktory.

Zároveň pri vyčíslovaní v metodike ESA 2010 sa vzájomne vylučujú transakcie medzi jednotlivými subjektami verejnej správy, teda dochádza k tzv. konsolidácii. Účelom je prezentovať konečnú spotrebu výdavku rozpočtu verejnej správy podľa jednotlivých subjektov verejnej správy.

Taktiež v zmysle metodiky ESA 2010 nemajú vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy prostriedky z rozpočtu EÚ a prostriedky v rámci Plánu obnovy a odolnosti (ďalej „POO“).

Aktuálny odhad hospodárenia rozpočtu verejnej správy je zostavený na základe júnovej makroekonomickej a daňovej prognózy, upraveného štátneho rozpočtu a jeho čerpania k 30. júnu 2022 a podkladov za ostatné subjekty rozpočtu verejnej správy predložených ministerstvu financií. V rámci očakávanej skutočnosti je zapracované oddĺženie zdravotníckych zariadení (uznesenie vlády SR č. 757/2020) na úrovni 317 mil. eur.

¹ Znamienko (+) predstavuje pozitívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy (znižuje ho) a znamienko (-) predstavuje negatívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy (zvyšuje ho).

Ďalším vplyvom je zapracovanie očakávaného hospodárenia niektorých subjektov verejnej správy, ktoré Štatistický úrad SR eviduje v registri organizácií subjektov verejnej správy, ale tieto ešte neboli súčasťou schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2022. Ide o Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Valaliky industrial park, s. r. o. a Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve.

Z dôvodu adekvátnej porovnateľnosti údajov bol, pre potreby tejto správy, schválený rozpočet verejnej správy na rok 2022 v metodike ESA 2010 modifikovaný o metodickú zmenu týkajúcu sa zaznamenania vzájomnej konsolidácie tržieb zdravotníckych zariadení s výdavkami verejného zdravotného poistenia.

2.1. Vývoj rozpočtu verejnej správy v roku 2022

Hospodárenie rozpočtu verejnej správy v roku 2022 sa očakáva na úrovni **-5,2 mld. eur (-4,9 % HDP)**, čo zodpovedá úrovni schváleného rozpočtu verejnej správy.

Najvýznamnejšie rozdiely oproti schválenému rozpočtu podľa vybraných príjmových a výdavkových položiek, resp. hospodárenia jednotlivých subjektov rozpočtu verejnej správy zobrazuje nasledovná tabuľka.

(ESA 2010 na konsolidovanej báze)		
	v mil. eur	% HDP
Schválený schodok rozpočtu verejnej správy 2022	-5 214	-4,94
Daňové príjmy rozpočtu verejnej správy	1 720	1,64
Iné ako daňové príjmy verejnej správy (bez samosprávy)	110	0,1
Výdavky štátneho rozpočtu	-325	-0,31
Vzťahy s rozpočtom EÚ	-199	-0,19
Výdavky poistenia - Sociálna poisťovňa	40	0,04
Výdavky na zdravotníctvo	-268	-0,25
Výdavky ostatných subjektov verejnej správy	-715	-0,68
Hospodárenie samospráv - bez daní, prostriedkov EÚ a POO, spolufinancovania a DPH k POO	-336	-0,32
Aktuálny odhad schodku rozpočtu verejnej správy 2022	-5 187	-4,93
<i>HDP v b. c.</i>	<i>105 127</i>	

Zdroj: MF SR

2.1.1. Daňové príjmy rozpočtu verejnej správy

Daňové príjmy rozpočtu verejnej správy, v metodike ESA 2010, sa skladajú z daní prognózovaných Výborom pre daňové prognózy, platieb za poistencov štátu v rámci sociálneho a verejného zdravotného poistenia, ako aj niektorých príjmov, ktoré sa podľa ESA 2010 zaraďujú medzi daňovo – odvodové príjmy (vybrané nedaňové príjmy)². Odhady pre rozpočet verejnej správy (RVS) na rok 2022 boli tvorené v čase, keď hrozba vojny na Ukrajine a s tým spojený rast cenovej hladiny bol len scenár, ktorý nebol premietnutý do prognózy.

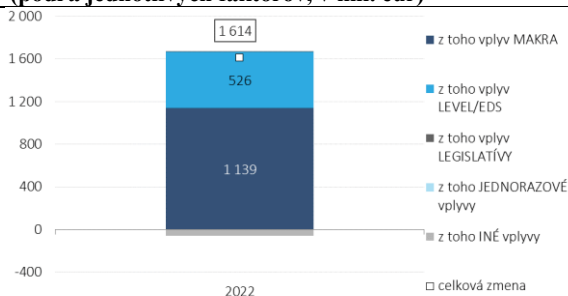
Aktuálna prognóza Výboru pre daňové prognózy³ predpokladá zvýšenie daňových príjmov oproti schválenému rozpočtu na úrovni 1 614 mil. eur. Do vývoja daní zasiahlo od

² V zmysle národnej metodiky sú uvádzané ako nedaňové príjmy.

³ Prognóza z júna 2022.

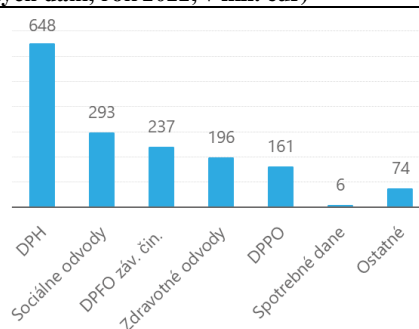
schválenia rozpočtu viacero faktorov. Začiatkom roka sme prekonalí ďalšiu vlnu pandémie, následne začala vojna na Ukrajine, čo celkovo umocnilo infláciu, najmä nárast cien potravín, energií aj pohonných hmôt. Nárast cenovej hladiny sa premietol najmä do vyšších príjmov z nepriamych daní a cez rast miezd aj do vyšších príjmov z daní z práce. Pri všetkých významnejších daniach prichádza k nárastu výnosov. Najväčší nárast sa očakáva pri DPH, výrazne rastú aj odhady pri daniach z trhu práce (sociálne a zdravotné odvody a DPFO zo závislej činnosti).

**Zmena odhadu výberu daní a odvodov voči RVS –
(podľa jednotlivých faktorov, v mil. eur)**

Zdroj: MF SR

**Zmena odhadu výberu daní a odvodov voči RVS (podľa
vybraných daní, rok 2022, v mil. eur)**

Zdroj: MF SR

Odhad výnosu DPH je oproti rozpočtu vyšší o 648 mil. eur. Za vysokým nárastom je viacero faktorov. Makroekonomický rast bol výraznejší, než sa čakalo pri tvorbe rozpočtu. 3. vlna pandémie spôsobila začiatkom roka 2022 menší ako očakávaný pokles tržieb eKasy a spotreby. V ďalšom období sa do vyššieho makroekonomického rastu pridáva aj vplyv rastu cien potravín, pohonných látok a energií. Okrem toho je vyšší výnos aj vplyvom vyššej efektívnej daňovej sadzby. Úspešnosť výberu dane momentálne atakuje historické maximum. Čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti⁴ sa posúva na neskoršie roky, čo odhad výnosu mierne znižuje.

Výnosy daní naviazaných na trh práce rastú aj napriek globálnym ekonomickým problémom a vojne na Ukrajine. Za nárastom je najmä makroekonomický vývoj. Vysoký rast miezd je spôsobený z veľkej časti vysokou infláciou. Rast zamestnanosti podporilo aj zamestnávanie utečencov z Ukrajiny. Celkový vplyv daní a odvodov naviazaných na trh práce je cca 725 mil. eur, z čoho zdravotné odvody tvoria 196 mil. eur, sociálne odvody 293 mil. eur a DPFO 237 mil. eur.

Odhad silného rastu firemnej dane na rok 2022 je výrazne ovplyvnený neistotou. Momentálne sa podávajú daňové priznania za rok 2021, ktoré indikujú medziročný rast dane v roku 2021 na úrovni 19 %. Oživenie nastalo v sektore priemyslu a taktiež vo finančnom sektore. Silný výnos dane je pravdepodobne dôsledkom silnejšieho rastu tržieb a pomalšieho rastu nákladov. Pre prognózu na rok 2022 sa očakáva skôr opačný vývoj. Firmy zatiaľ neprenášajú rast nákladov naplno do cien. Je preto otáznave, či sa korporátna daň v roku 2022 udrží na tak vysokých hodnotách ako v roku 2021.

Platby za poisťencov štátu v rámci odvodových príjmov predpokladajú oproti schválenému rozpočtu nárast o 164 mil. eur. Nárast odvodových príjmov sa predpokladá jednak v rámci

⁴ Zdroje z Plánu obnovy a odolnosti v sebe zahŕňajú aj DPH, ktorá ale nemá vplyv na saldo verejnej správy, nakoľko zaplatená DPH verejnými inštitúciami je zdrojom príjmov štátu.

verejného zdravotného poistenia 110 mil. eur⁵ a jednak v rámci odvodových príjmov sociálneho poistenia vo výške 54 mil. eur.

Ostatné daňové príjmy⁶ predpokladajú **negatívny vplyv** na schodok rozpočtu verejnej správy na úrovni **58 mil. eur**. Ide najmä o výpadok príjmov z inkasovanej TPS⁷, ktorá je v zmysle metodiky ESA 2010 presmerovaná cez sektor verejnej správy (tzv. rerouting), a to v objeme 124 mil. eur a negatívny vplyv daňových príjmov nepatriacich podľa metodiky ESA 2010 do daní na úrovni 24 mil. eur (najmä dane za komunálny odpad). Príjmy z hazardných hier by mali prekročiť rozpočtovanú úroveň o 4 mil. eur. Nárast výnosu z poplatku za obchodovanie s emisnými kvótami sa predpokladá na úrovni 14 mil. eur⁸. Zaradením Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. do sektora verejnej správy sa oproti schválenému rozpočtu zvyšujú daňové príjmy o 72 mil. eur. V zmysle národnej metodiky ide o poplatky za povrchovú vodu, hydroenergetický potenciál a energetickú vodu.

Oproti schválenému rozpočtu verejnej správy majú daňové príjmy, v metodike ESA 2010, celkový pozitívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy vo výške 1 720 mil. eur.

2.1.2. Iné ako daňové príjmy verejnej správy (bez samosprávy)

V rámci týchto príjmov sa predpokladá nárast na úrovni 110 mil. eur, ktorý pozostáva z nárastu tržieb vo výške 57 mil. eur, z toho Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. predstavuje 36 mil. eur a v rámci Železníc SR sa predpokladá prekročenie rozpočtovanej úrovne o 51 mil. eur (z titulu nárastu ceny predávanej elektriny). Uvedené kompenzuje výpadok tržieb z mýta a poklesu pohľadávok pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. vo výške 46 mil. eur.

V rámci dôchodkov z majetku sa predpokladá prekročenie rozpočtu o 28 mil. eur, z čoho dividendy predstavujú 30 mil. eur. Zlepšenie sa predpokladá pri Slovenskom plynárenskom podniku, a. s. a Východoslovenskej energetike holding, a. s. na úrovni 33 mil. eur, resp. 5 mil. eur. Na druhej strane pri Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústave, a. s. sa očakáva výpadok na úrovni 8 mil. eur.

V rámci grantov a transferov sa predpokladá nárast na úrovni 25 mil. eur, pričom iné nedaňové príjmy štátneho rozpočtu predpokladajú nárast o 58 mil. eur, ktorý je negatívne ovplyvnený poklesom pohľadávky z platieb v rámci očkovacieho bonusu (zúčtovanie so Slovenskou poštou, a. s.) vo výške 33 mil. eur.

2.1.3. Výdavky štátneho rozpočtu

V rámci výdavkov štátneho rozpočtu, v metodike ESA 2010 na konsolidovanej báze, sa očakáva prekročenie schváleného rozpočtu o 325 mil. eur.

⁵ Z dôvodu vyrovnania príjmov bežného roka, zlepšením situácie na trhu práce dochádza k zvýšeniu príjmov z odvodov, s predpokladanými výdavkami verejného zdravotného poistenia.

⁶ Ide o niektoré nedaňové príjmy v zmysle národnej metodiky, ktoré sú podľa metodiky ESA 2010 daňovými príjmami.

⁷ Tarifa za prevádzku systému.

⁸ Cena emisných povoleniek sa rýchlo vrátila na pôvodné úrovne po krátkodobom prepade na jar 2022 z dôvodu invázie Ruska na Ukrajinu. Celkovo sa očakáva príjem za obchodovanie s emisnými povolenkami vo výške 226 mil. eur.

Nasledujúca tabuľka vysvetľuje dekompozíciu výdavkov štátneho rozpočtu z metodiky ESA 2010 na hotovostný princíp.

Výdavky štátneho rozpočtu (v mil. eur, ESA 2010 na konsolidovanej báze; bez korekcií)	-325
Zvýšenie výdavkov štátnych finančných aktív	-295
Zvýšenie výdavkov na obsluhu štátneho dlhu	-14
Vyššia konsolidácia transferov bez transferu SP a ŠD	769
Vyššie VPÚ	-5
Vyššie daňové kredity	-149
Negatívny vplyv vojenskej techniky	-27
Zníženie výdavkov zelenej energie	115
Pozitívny vplyv splatenia záväzku Prvej pomoci za rok 2021	110
Pozitívny vplyv OLAF úrokov	249
Vyššie kapitálové príjmy	1
Hotovostné výdavky štátneho rozpočtu (nekonsolidované)	-1 079

Zdroj: MF SR

Najvýraznejší negatívny vplyv na zvýšenie výdavkov má čerpanie limitov výdavkov štátneho rozpočtu, ktoré sa neminuli v minulosti a čerpajú sa v aktuálnom roku. Tento vplyv sa aktuálne odhaduje na úrovni 943 mil. eur a pozostáva z dvoch okruhov členených na COVID-19 výdavky a čerpanie limitov výdavkov štátneho rozpočtu z minulých rokov.

Výdavky štátneho rozpočtu čerpané nad rámec Zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 v súlade so zákonom o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (§33b z. č. 67/202 Z. z.) sa predpokladajú nasledovne.

Vplyv "COVID - 19" výdavkov štátneho rozpočtu na schodok (v mil. eur)	ŠR	-400
§ 8 z. č. 523/2004 Z. z. - Doplnenie (nákup) pohotovostných zásob	SŠHR SR	-64
§33b z. č. 67/2020 Z. z. - covid výdavky z roku 2021	ŠR	-336
<i>Prvá pomoc a humanitárna pomoc pre sociálne zariadenia</i>	MPSVR SR	-227
<i>Štátna pomoc - cestovný ruch (veľká schéma + de minimis) a cestná doprava (de minimis)</i>	MDV SR	-65
<i>Finančná pomoc seniorom za očkovanie</i>	MF SR	-30
<i>Dotácie na nájomné</i>	MH SR	-14

Zdroj: MF SR

Výdavky štátneho rozpočtu čerpané nad rámec Zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy (§8 z. č. 523/2004 Z. z.) sa aktuálne odhadujú na úrovni 543 mil. eur, ide najmä o kapitálové výdavky na projekty prekračujúce horizont rozpočtového roku.

Čerpanie limitov kapitálových výdavkov z minulých rokov (v mil. eur)	-543
Ministerstvo obrany SR	-167
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	-89
Ministerstvo financií SR	-55
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	-55
Ministerstvo hospodárstva SR	-36
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	-22
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	-16
Ostatné kapitoly štátneho rozpočtu	-103

Zdroj: MF SR

V rámci schváleného Zákona o štátnom rozpočte na rok 2022 bola alokovaná Rezerva na negatívne vplyvy pandémie ochorenia COVID – 19 a výdavky na ekonomické opatrenia a podporu ekonomiky.

Rezerva na negatívne vplyvy pandémie ochorenia COVID - 19 (v mil. eur)	VPS	717
Na výdavky spojené s vyplácaním finančnej pomoci pre seniorov	MF SR	-2
Na úhradu nákladov zamestnávateľom spojených s testovaním podľa UZN č. 794/2021 a č. 688/2021	MH SR	-9
Na OOPP a dezinfekciu pre zamestnancov a klientov v zariadeniach soc. služieb	MPSVR SR	-1
Poskytnutie infekčného príplatku pre zamestnancov na COVID oddeleniach - UZN č. 580/2021	MPSVR SR	-1
Projekt na podporu udržania pracovných miest - SZČO v súlade s UZN č. 104/2022 a 116/2022	MPSVR SR	-11
Prvá pomoc - financovanie projektu na podporu udržania zamestnanosti v súlade s UZN č. 56/2022	MPSVR SR	-87
"Sekvenácia celého genomu SARS-CoV-2 pozitívnych vzoriek na identifikáciu variantu danej vzorky"	MŠVVŠ SR	-1
Poskyt. fin. náhr. obciam za výd. súvisiace s opatr. na ochr. zdravia počas COVID-19 (UZN č.84/2022)	MV SR	-3
Na antigénové testy podľa UZN č. 576/2021, UZN č. 687/2021 a UZN č. 73/2022	MZ SR	-75
Lieky - Lagevrio, Paxlovid, Ronapreve, Veklury, Bamlanivimab a Etesevimab vrátane distribúcie	MZ SR	-77
Vakcíny Astra Zeneca, Pfizer, Novavax a Pfizer, vrátane distribúcie	MZ SR	-124
Subj. hosp. mobiliz. 7 eur príplatok na COVID odd. za 1 až 4/2022 a doplatok 12/2021	MZ SR	-80
COVID príplatky a OOPP za 1 až 4/2022 pre Záchranú zdravotnú službu	MZ SR	-9
Výdavky VKOC a VOS za 11/2021 až 4/2022 pre VÚC	MZ SR	-3
Ostatné	ŠR	-5
Nealokované	ŠR	229

Zdroj: MF SR

Do konca roka sa predpokladá vyčerpanie celého objemu rezervy na negatívne vplyvy pandémie ochorenia COVID – 19 vrátane aktuálne voľných zdrojov.

V rámci výdavkov na ekonomické opatrenia a podporu ekonomiky bolo v priebehu roka zabezpečené financovanie potrebných výdavkov pomoci súvisiacich s konfliktom na Ukrajine. Ďalej z týchto zdrojov bolo zabezpečené posilnenie štátnych finančných aktív na zvýšenie základného imania Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. vo výške 160 mil. eur (uzn. vlády SR č. 209/2022) a financovanie protiinflačných opatrení vlády vo výške 134 mil. eur.

Výdavky na ekonomické opatrenia a podporu ekonomiky (v mil. eur)	VPS	505
Konflikt na Ukrajine	ŠR	-150
<i>Darovanie motorovej nafty a leteckého paliva - UZN č. 150/2022</i>	MH SR	-9
<i>Nákup pohonných a prevádzk. hmôt na logist. podporu humanit. pomoci - UZN č. 193/2022</i>	MH SR	-1
<i>Darovanie motorovej nafty a leteckého paliva - UZN č. 150/2022 - 2. časť</i>	MH SR	-2
<i>Darovanie vojenského materiálu - UZN č. 141/2022</i>	MO SR	-3
<i>Darovanie vojenského materiálu - UZN č. 155/2022</i>	MO SR	-6
<i>Projekty "Pomáhame utečencom" a "Pomáhame utečencom - poradenstvo"</i>	MPSVR SR	-20
<i>Financovanie úloh MV SR v prípade prilevu veľkého množstva osôb z Ukrajiny - UZN č. 139/2022</i>	MV SR	-13
<i>IKT 200 ks SmartHub pre použitie na východnej hranici s Ukrajinou</i>	MV SR	-2
<i>IKT na východnej hranici - veľkokap. prac. cudzin. policie a migr. úradu v Humennom a Michalovciach</i>	MV SR	-2
<i>IKT zariad. na plnenie úloh MV SR z dôvodu prilevu veľkého množstva osôb z Ukrajiny</i>	MV SR	-3
<i>Výdavky spojené so zabezpečením civilnej ochrany a výkonom záchr. prác - mimoriadna situácia</i>	MV SR	-7
<i>Príspevok za ubytovanie odídencom za mesiace marec - jún 2022 v súlade s NV SR č. 99/2022</i>	MV SR	-10
<i>Transport odídencom z hranič. priechodov do záchr. centier a na želez. stanice - NV SR č. 59/2022</i>	MV SR	-3
<i>Príspevok za ubytovanie odídencom za 05/2022 a za 06 - 07/2022 v súlade s NV č. 99 a č. 218/2022</i>	MV SR	-17
<i>Zdrav. starostl. na hran. priechodoch, interv. tímy, os. elektr. dozimetre pre vybrané RÚVZ a ÚVZ SR</i>	MZ SR	-2
<i>Príspevkov na špecifiká (škol. potr., cest. lístky) v sume 200€/žiak a na jazyk. kurzy pre deti odídencom</i>	MŠVVŠ SR	-2
<i>Humanitárna pomoc Slovenskej republiky - UZN č. 140/2022</i>	MZVEZ SR	-1
<i>Ostatné</i>	ŠR	-47

Posilnenie štátnych finančných aktív z prostriedkov štátneho rozpočtu na zvýšenie ZI VŠZP, a. s.	VPS	-160
Protiinflačné opatrenia	ŠR	-134
<i>Balíček protiinflačných opatrení - uzn.vl.323/2022, uzn.vl.324/2022, uzn.vl.326/2022</i>		-106
<i>Zákon č. 232/2022 Z. z. o financ. voľného času dieťaťa - opatrenia okrem daň. bonusu</i>		-28

Zdroj: MF SR

Nad rámec vyššie uvedených titulov súvisiacich s konfliktom na Ukrajine vo výške 150 mil. eur sa aktuálne odhaduje ďalšie dofinancovanie výdavkov vo výške 91 mil. eur. Celkové odhadované výdavky súvisiace s konfliktom na Ukrajine sa na základe doteraz známych skutočností odhadujú teda na úrovni 241 mil. eur.

Prognóza poskytnutej pomoci do konca roka (akruál v mil. eur)	-241
Výdavky spojené s utečencami	-151
<i>Financovanie úloh MV SR vyplývajúce z prílevu veľkého množstva osôb + transport</i>	-28
<i>Zdravotná starostlivosť</i>	-12
<i>Príspevok na ubytovanie</i>	-44
<i>Dávky v hmotnej núdzi</i>	-17
<i>Dotácia na stravu</i>	-6
<i>Žiaci v regionálnom školstve</i>	-32
<i>Náklady na integráciu (jazyk, školenia, poradenstvo)</i>	-12
Humanitárna a vojenská pomoc Ukrajine	-22
<i>Darovanie a nákup pohonných a prevádzkových hmôt</i>	-12
<i>Darovanie vojenského materiálu</i>	-9
<i>Humanitárna pomoc Slovenskej republiky</i>	-1
Ostatné (vyvolané) výdavky	-68
<i>Kontajnerové mestečko pre vojakov NATO na území SR</i>	-32
<i>Nákup nových vrtuľníkov</i>	-29
<i>Zabezpečenie civilnej ochrany a výkonu záchrannárskych prác</i>	-7

Zdroj: MF SR

V rámci aktualizácie makroekonomickej prognózy došlo aj k aktualizácii predpokladaných výdavkov na sociálnu inklúziu. Predpokladá sa ich navýšenie o 79 mil. eur. Platba štátu za poistencov štátu v rámci verejného zdravotného poistenia bola zvýšená o 110 mil. eur, pričom negatívny vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy je len na úrovni 10 mil. eur, nakoľko 100 mil. eur bolo uvoľnených z rezervy na výdavky v zdravotníctve. Uvedená rezerva bola súčasťou schváleného rozpočtu.

Aktuálne sa predpokladá nečerpanie výdavkov štátneho rozpočtu na úrovni 553 mil. eur.

Nečerpanie výdavkov štátneho rozpočtu (v mil. eur)	553
Rezerva na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii - korekcie	155
Dovážaný podhodnocovaný čínsky textil a obuv - úroky (OLAF)	77
Rezerva na riešenie vplyvov legislatívnych zmien	20
Rezerva na mzdy a poistné	20
Rezerva na výdavky v zdravotníctve	120
Výdavky na ekonomické opatrenia a podporu ekonomiky	61
Výdavky na vybrané investície kapitál	100

Zdroj: MF SR

V súvislosti s rastúcou infláciou bude potrebné reagovať dodatočným financovaním oblastí, na ktoré má inflácia negatívny vplyv. Súčasne bude nevyhnutné zabezpečiť plnenie dodatkov ku kolektívnym zmluvám vyššieho stupňa v súvislosti s poskytnutím príspevku vo forme odmeny

vo výške 500 eur na zamestnanca, čo si vyžiada dodatočné zdroje v objeme 243 mil. eur nad rámec rozpočtu.

Vyššie uvedené tituly zobrazuje nasledovná tabuľka.

Tituly (v mil. eur)	-543
Kolektívne vyjednávanie (jednorazová odmena 500 eur) ⁹	-243
Energie za verejnú správu	-200
Ďalšie výdavky súvisiace s infláciou (najmä MDV SR, MS SR a MV SR)	-100

Zdroj: MF SR

2.1.4. Vzťahy s rozpočtom EÚ

Vzťahy s rozpočtom EÚ majú negatívny vplyv na hospodárenie rozpočtu verejnej správy v roku 2022 na úrovni **199 mil. eur**. Vplyv korekcií k čerpaniu EÚ fondov očistený o vplyv príjmov platobných jednotiek z prostriedkov EÚ z uhradených korekcií má negatívny vplyv 100 mil. eur.

Predpokladá sa vyššie čerpanie výdavkov spolufinancovania spoločných programov SR a EÚ vo výške 92 mil. eur a vyššie čerpanie výdavkov na platbu DPH k prostriedkom Plánu obnovy a odolnosti vo výške 7 mil. eur. Pre informáciu uvádzame aj predpokladané čerpanie prostriedkov z rozpočtu EÚ a prostriedkov na DPH k POO v rámci výdavkov štátneho rozpočtu. Tieto nemajú v zmysle metodiky ESA 2010 vplyv na schodok rozpočtu verejnej správy.

Výdavky štátneho rozpočtu (hotovostný princíp; v mil. eur)	Rozpočet	OS	Rozdiel
Prostriedky z rozpočtu EÚ	3 148,0	3 420,9	272,9
Prostriedky Plánu obnovy a odolnosti	1 302,0	1 361,9	59,9

Zdroj: MF SR

2.1.5. Výdavky poistenia - Sociálna poisťovňa

Výdavky poistenia sa predpokladajú približne na úrovni rozpočtu, keďže vysoká inflácia sa na valorizácii dávok prejaví až od budúceho roka. K miernemu poklesu očakávaných výdavkov oproti predpokladom rozpočtu (o 40 mil. eur) prispieva najmä nižšie čerpanie výdavkov poistenia v nezamestnanosti. Dôvodom je lepší vývoj na trhu práce, ktorý sa pretavuje do znižujúcej sa miery nezamestnanosti a následne aj do nižšieho počtu poberateľov dávky v nezamestnanosti v porovnaní s predpokladmi zapracovanými v rozpočte. Nižšie ako očakávané sú aj celkové výdavky z fondu nemocenského poistenia, spolu o 24 mil. eur¹⁰. Pokles je zapríčinený najmä slabším poberaním dávky ošetrovné. Zvýšené poberanie dávok nemocenské sa zatiaľ kompenzuje so slabším poberaním dávok tehotenské a materské. Nižšie čerpanie sa prejavuje aj pri dávkach úrazového poistenia, kde sa očakávajú nižšie výdavky o 6 mil. eur. Naopak, výdavky poistenia v porovnaní s rozpočtom navyšujú dôchodkové dávky

⁹ Suma zodpovedajúca jednorazovému príspevku pre územnú samosprávu je uvedená v časti 2.1.8.

¹⁰ Aktuálne sa na základe júrovej prognózy daňového výboru predpokladajú výdavky na pandemické dávky vo výške 44 mil. eur, z toho pandemická PN v sume 36 mil. eur a pandemická OČR v sume 8 mil. eur. Tieto výdavky predstavujú odhadované čerpanie do konca júla, od augusta sa nateraz neuvažuje s výdavkami na pandemické dávky PN a OČR. V porovnaní s predpokladmi rozpočtu sa poberajú pandemické aj bežné PN viac ako sa pôvodne očakávalo. Naopak je to pri dávke ošetrovné, pri ktorej sa slabšie oproti rozpočtu čerpajú pandemické aj štandardné dávky.

o 28 mil. eur. Prejavuje sa najmä bázický efekt, kedy došlo k vyššiemu čerpaniu výdavkov v roku 2021 než sa v rozpočte očakávalo, čo sa premieta aj do tohto roka.

2.1.6. Výdavky na zdravotníctvo

V rámci tejto kategórie sa predpokladá vplyv **zhoršenia schodku rozpočtu verejnej správy o 268 mil. eur.**

Výdavky na zdravotníctvo	-268
<i>(v mil. eur; ESA2010 na konsolidovanej báze)</i>	
Zdravotná starostlivosť	-449
Výdavky akcionárom	-5
Prevádzkové výdavky zdravotných poisťovní	-6
Výdavky zdravotníckych zariadení	192

Zdroj: MF SR

Výdavky na zdravotnú starostlivosť budú v roku 2022 oproti schválenému rozpočtu vyššie o 449 mil. eur. Najväčšiu časť navýšenia tvoria nerealizované úsporné opatrenia (249 mil. eur) a náklady spojené s vyšším než očakávaným rastom cien energií a infláciou (134 mil. eur). V predpokladanom navýšení výdavkov na zdravotníctvo sa ďalej odrážajú vyššie prevádzkové výdavky zdravotných poisťovní (6 mil. eur). Zdravotná poisťovňa Union vyplatila svojim akcionárom záväzky vo výške 5 mil. eur, s čím schválený rozpočet nepočítal. Do očakávaného zvýšenia výdavkov zatiaľ nie sú zahrnuté náklady spojené s navýšením miezd zdravotníkov, nakoľko výsledky rokovaní zatiaľ nie sú známe.

Predpokladá sa, že výdavky zdravotníckych zariadení prekročia rozpočtovanú úroveň o 125 mil. eur, ktoré súvisí hlavne s financovaním covid opatrení (napr. hospodárska mobilizácia) zo strany ministerstva zdravotníctva. Zároveň z dôvodu oddĺženia zdravotníckych zariadení zo strany štátu dochádza k poklesu ich záväzkov o 317 mil. eur, čím dochádza k celkovej úspore výdavkov zdravotníckych zariadení, a to na úrovni 192 mil. eur.

2.1.7. Výdavky ostatných subjektov verejnej správy

Výdavky ostatných subjektov verejnej správy (OSVS) odzrkadľujú konečnú spotrebu výdavkov rozpočtu verejnej správy v nadväznosti na prijímané transfery zo štátneho rozpočtu, ktoré sú však predmetom konsolidácie vzájomných vzťahov štátneho rozpočtu a príslušného OSVS. Prezentované údaje poukazujú na závislosť jednotlivých OSVS na financovaní zo štátneho rozpočtu. Aktuálne sa predpokladajú **vyššie výdavky OSVS o 715 mil. eur.**

Výdavky ostatných subjektov verejnej správy (v mil. eur; ESA2010 na konsolidovanej báze)	-715
Železnice SR	-147
Železničná spoločnosť Slovensko	-19
Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	-69
Rozhlas a televízia Slovenska	-36
Subjekty, ktoré neboli súčasťou schváleného rozpočtu	-443
Verejné výskumné inštitúcie	-97
Valaliky industrial park, s. r. o.	-206
Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.	-139
Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve	-1
Ostatné subjekty	-1

Zdroj: MF SR

Výdavky Železníc SR ovplyvňujú očakávané výdavky súvisiace s kapitálovým transferom od Ministerstva dopravy a výstavby SR na výstavbu železničnej infraštruktúry (19 mil. eur), na neoprávnené výdavky k EÚ projektom (22 mil. eur) a na výdavky v súvislosti s CEF projektmi (55 mil. eur). Predpokladá sa nárast kapitálových výdavkov hradených vlastnými zdrojmi, v dôsledku presunu investícií z predchádzajúcich rokov, vo výške 29 mil. eur pri poklese kapitálových výdavkov zo zdrojov CEF o 37 mil. eur v dôsledku aktuálnej možnosti použitia CEF zdrojov počas roka 2022. Nárast záväzkov sa predpokladá na úrovni 59 mil. eur.

Výdavky Železničnej spoločnosti SR ovplyvňuje mierne zvýšenie miezd a poistného v súlade s kolektívnou zmluvou a predpokladanou úpravou minimálnej mzdy, a to o 4 mil. eur, zvýšenie výdavkov na tovary a služby o 19 mil. eur, a to z dôvodu nárastu cien materiálu na údržbu železničných koľajových vozidiel (ŽKV), ako aj v dôsledku mimoriadnej potreby zabezpečenia náhradnej autobusovej dopravy Beša - Veľký Pial. Výdavky ovplyvňuje aj zníženie predpokladu úhrady úrokov z úverov o 5 mil. eur a zvýšenie kapitálových výdavkov o 1 mil. eur, ktoré súvisia s pokračujúcimi ako aj novými investíciami do ŽKV.

Výdavky Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. ovplyvňuje zvýšenie výdavkov v oblasti miezd a poistného o 9 mil. eur v nadväznosti na skutočné podmienky kolektívnej zmluvy a personálny plán, zvýšenie tovarov a služieb o 73 mil. eur najmä v nadväznosti na očakávanú výšku vratiek za prostriedky EÚ (82 mil. eur), nižšie výdavky na PPP Projekty (14 mil. eur) z dôvodu posunov pri uzatváraní zmlúv a zvýšených výdavkov na prevádzkovú činnosť NDS – dane, údržba budov a objektov – opravné práce súvisiacich s tunelom Višňové. Očakávaná skutočnosť kapitálových výdavkov zohľadňuje predpoklad subjektu na refundáciu vlastných výdavkov zo zdrojov EÚ v roku 2022, ktoré sú následne nižšie oproti schválenému rozpočtu o 17 mil. eur. Nárast záväzkov sa predpokladá na úrovni 4 mil. eur.

Výdavky Rozhlasu a televízie Slovenska negatívne ovplyvňuje použitie vlastných zdrojov na mierne zvýšenie miezd a poistného na úrovni 3 mil. eur, nákup tovarov a služieb na úrovni 13 mil. eur a financovanie kapitálových výdavkov na úrovni 3 mil. eur. Ďalším negatívom je čerpanie vyšších transferov, oproti schválenému rozpočtu, od Ministerstva kultúry SR vo výške 17 mil. eur.

V správe je zapracované očakávané hospodárenie niektorých subjektov verejnej správy, ktoré Štatistický úrad SR eviduje v rámci registra organizácií subjektov verejnej správy, ale tieto ešte neboli súčasťou schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2022. Ich výdavky prispievajú k zvýšeniu výdavkov rozpočtu verejnej správy o 443 mil. eur a smerujú do oblastí ich vecnej pôsobnosti.

Valaliky industrial park, s. r. o.

Ide o účelovú spoločnosť zriadenú Ministerstvom hospodárstva SR, ktorej hlavným cieľom je realizácia investičného projektu, ktorou sa zabezpečí príprava strategického územia určeného na umiestnenie nových investícií v oblasti priemyselnej výroby, služieb, výskumu a vývoja, čím v budúcnosti dôjde k priamemu aj nepriamemu vytvoreniu stoviek nových pracovných miest v regióne okolia Košíc.

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.

Je správca vodných tokov a povodí na Slovensku. Patrí medzi strategicky dôležité štátne podniky s upraveným spôsobom hospodárenia, pretože má v správe i majetok, ktorý podľa Ústavy SR (čl. 4) je vo výhradnom vlastníctve štátu. Zabezpečuje starostlivosť o vodné toky a na nich vybudovaný hmotný investičný majetok, stará sa o kvantitu a kvalitu povrchových a podzemných vôd. Časť činností Slovenského vodohospodárskeho podniku má charakter výkonov vo verejnom záujme – je to predovšetkým protipovodňová ochrana a vytváranie plavebných podmienok.

Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve

Ide o nezávislú odbornú inštitúciu, ktorá vydáva hodnotenia a analýzy na základe ustálenej európskej metodiky podľa medicíny založenej na dôkazoch. Hlavnou úlohou NIHO je prinášať do rozhodovacích procesov v zdravotníctve vedecký prístup a transparentnosť. Inštitút preštuje veľké množstvo informácií, ktoré sú o danej téme dostupné, a spracováva ich do podoby pochopiteľnej pre rozhodujúce osoby alebo orgány. NIHO nevydáva rozhodnutia, táto právomoc zostáva na Ministerstve zdravotníctva SR.

Verejné výskumné inštitúcie

Dňa 1.1.2022 došlo k zmene formy hospodárenia organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie (VVI), v zmysle zákona č. 243/2017 Z.z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z uvedeného 21 rozpočtových a 26 príspevkových organizácií zmenilo formu hospodárenia. Od 1.1.2022 má kapitola SAV jednu rozpočtovú organizáciu a 47 verejných výskumných inštitúcií. Vznikom VVI sa umožňuje subjektom uskutočňujúcim výskumnú, a prípadne aj vývojovú činnosť lepšie čeliť hlavným výzvam – zdroje z nadnárodných projektov a z podnikateľského sektora na financovanie svojej činnosti a možnosť viaczdrojového financovania. Hlavným predmetom činnosti je výskumná činnosť, zahŕňajúca aj zabezpečovanie infraštruktúry výskumu. Ich vytvorenie má posilniť ich právnu samostatnosť, zvýšiť ich ekonomickú silu, ako aj zabezpečiť verejnú kontrolu výsledkov ich činnosti.

2.1.8. Hospodárenie samospráv - bez daní, prostriedkov EÚ a POO, spolufinancovania a DPH k POO

Samotné **hospodárenie samospráv** (obce, dopravné podniky a vyššie územné celky vrátane ich príspevkových organizácií a zdravotníckych zariadení) bez daní, prostriedkov z rozpočtu EÚ a POO, spolufinancovania a DPH k POO bude oproti schválenému rozpočtu **horšie o 336 mil. eur.**

Hospodárenie samospráv - bez daní, prostriedkov EÚ a POO, spolufinancovania a DPH k POO (v mil. eur; ESA2010 na konsolidovanej báze)	-336
Iné ako daňové príjmy samosprávy	2
Kompenzácie zamestnancov	-216
Medzispotreba	-59
Bežné transfery	-20
Kapitálové výdavky	-43

Zdroj: MF SR

Oproti schválenému rozpočtu na rok 2022 sa odhaduje mierny nárast iných ako daňových príjmov subjektov územnej samosprávy vo výške 2 mil. eur.

Kompenzácie zamestnancov sa odhadujú vyššie o 216 mil. eur. Kompenzácie zamestnancov obcí sa očakávajú vyššie o 127 mil. eur, kompenzácie zamestnancov vyšších územných celkov sa očakávajú vyššie o 29 mil. eur a kompenzácie zamestnancov príspevkových organizácií vyšších územných celkov sa očakávajú vyššie o 60 mil. eur. V uvedenom odhade je zapracované 3 % zvýšenie miezd a plátov samosprávy vychádzajúce z kolektívneho vyjednávania na rok 2022. Ďalej je zohľadnená 500 eur odmena na zamestnanca, ktorej celkový dopad na výdavky samosprávy predstavuje 81 mil. eur.

Medzispotreba územnej samosprávy sa odhaduje vyššia o 59 mil. eur najmä v nadväznosti na premietnutia očakávaných bežných grantov a transferov poskytovaných obciam a vyšším územným celkom jednotlivými rozpočtovými kapitolami ŠR. Bežné transfery sa odhadujú vyššie o 20 mil. eur, a to z dôvodu zohľadnenia skutočného vývoja transferov subjektom v rámci verejnej správy poskytovaných obcami.

Kapitálové výdavky obcí sa odhadujú vyššie o 43 mil. eur, a to najmä z dôvodu premietnutia očakávaných kapitálových transferov poskytovaných jednotlivými rozpočtovými kapitolami ŠR.

2.2. Možné odchýlky od očakávaného vývoja

Okrem predpokladov, ktoré sú súčasťou základného odhadu deficitu a dlhu, môže dôjsť do konca roka k odlišnému vývoju naplnením časti pozitívnych, resp. negatívnych rizík.

Medzi **pozitívne riziká** je možné zaradiť prípadné nižšie čerpanie kapitálových výdavkov, a to napr. v súvislosti s historicky opakovaným časovým posunom realizácie investičných projektov.

K zhoršeniu vývoja do konca roka oproti súčasnému odhadu môže prispieť aj vyššia materializácia **negatívnych rizík**, ako napr. potreba financovania opatrení proti pandémie COVID – 19 v závere roka nad objem disponibilných zdrojov štátneho rozpočtu, dodatočná potreba zvyšovania výdavkov na financovanie opatrení súvisiacich s konfliktom na Ukrajine, výdavkov na financovanie zvýšených cien energií, resp. iných dôsledkov inflácie.

3. DLH VEREJNEJ SPRÁVY

Napriek nižším schodkom verejnej správy¹¹, zadlženie verejnej správy mierne vzrastie na úroveň 62,0 % HDP. Deficit hospodárenia verejnej správy sa vyvíja, podobne ako v minulom, aj v tomto roku priaznivejšie než predpokladala pôvodná prognóza v rozpočte. Dôvodom prekvapenia je najmä vyššia inflácia, ktorá silno potiahla verejné príjmy, kým podobne silný nárast výdavkov sa očakáva až v budúcom roku. Na druhú stranu, dlh vzrastie najmä z dôvodu nárastu hotovosti verejnej správy, ktorý je zobrazený v rámci zosúladenia deficitu a dlhu¹² s vplyvom 2 p. b. Dôvodom väčšieho očakávaného zostatku likvidity je najmä vyšší objem vkladov v Štátnej pokladnici subjektmi mimo verejnej správy¹³ (0,3 p. b.) a takmer nezmenené množstvo vydaných emisií dlhu napriek nižším schodkom hospodárenia. To čiastočne vyplýva aj zo skutočnosti, že v hotovostnom vyjadrení sa schodky hospodárenia menia miernejšie. Oproti plánom rozpočtu vzrastie dlh tiež z dôvodu mierne slabšieho výkonu ekonomiky. Ten sa prejavuje cez tzv. efekt menovateľa hrubého domáceho produktu, voči ktorému sa nominálne zadlženie štandardne vykazuje (s vplyvom 0,2 p. b). Negatívne faktory tak spolu mierne

¹¹ Pri príprave rozpočtu na rok 2022 sa predpokladalo, že deficit hotovostného štátneho rozpočtu aj aktuálny deficit verejnej správy v 2021 budú vyššie, v skutočnosti boli nižšie asi o 1,7 mld. eur.

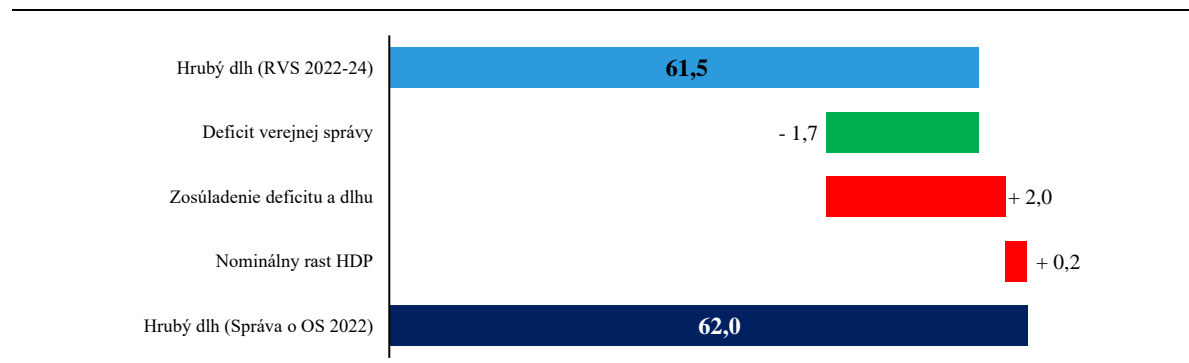
¹² Zosúladenie deficitu a dlhu vysvetľuje rozdiel medzi zmenou hrubého dlhu a schodkom verejnej správy v danom roku. Pozostáva z položiek čistého nadobudnutia aktív (napr. hotovosť verejnej správy), úpravy dlhu (napr. diskont pri emisiách) a štatistických rozdielov vrátane rozdielov medzi aktuálnym a hotovostným zaznamenaním deficitu.

¹³ Priaznivejšia úroková politika pokladnice, v porovnaní so súkromným sektorom, motivovala štátne a pološtátne spoločnosti mimo sektora verejnej správy k vkladom, čo navyšovalo likviditu štátu nad pôvodné očakávania v rozpočte, čím rástli aj jeho záväzky.

prevyšujú tie s pozitívnym vplyvom a hrubý dlh v roku 2022, oproti pôvodným predpokladom rozpočtu, vzrastie celkovo o 0,5 p. b. HDP.

Čistý dlh poklesne o vyše 4 p. b. HDP. V metrike čistého dlhu, ako rozdielu hrubého dlhu a likvidných finančných aktív, sa dá očakávať oproti plánom rozpočtu výraznejší pokles, a to až o 4,3 p. b. HDP. Ten je spôsobený významne silnejším nárastom likvidných finančných aktív v porovnaní s miernejším rastom hrubého dlhu.

Rozdiely v očakávanej úrovni hrubého dlhu oproti RVS na roky 2022 až 2024 (% HDP)

Zdroj: MF SR